

Stanovy politické strany TOP 09

Článek 1: Základní ustanovení

TOP 09 (dále jen „strana“) je politickou stranou ve smyslu zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, v platném znění. Strana používá zkratku TOP 09, působí v České republice a jejím sídlem je Praha.

Článek 2: Programové zásady a cíle

- (1) Strana vychází z tradic křesťansko-židovské evropské kultury. Je stranou konzervativní a demokratickou. Odmítá jakékoliv formy ideologií, které vedou k totalitě a nerespektování základních práv a svobod.
- (2) Strana prosazuje principy svobodného trhu, který je vymezen přehlednými pravidly, na jejichž dodržování dohlíží funkční instituce. Hájí společnost rovných příležitostí a podporuje sociální odpovědnost občanů i právnických osob. Odmítá jakékoliv formy diskriminace.
- (3) Strana trvá na maximální odpovědnosti vůči budoucím generacím. Usiluje proto o zachování kulturního dědictví, trvalé zlepšování životního prostředí a nezvyšování veřejného dluhu.
- (4) Strana usiluje o to, aby ČR byla respektovaným členem EU. V zájmu občanů ČR podporuje proces, který umožní Evropské unii mít jednotný a silný hlas v globálním světě. Pečuje o zachování euroatlantických zahraničněpolitických vazeb.
- (5) Strana spolupracuje s Klubem starostů TOP 09, z.s.

Článek 3: Vznik, evidence, pozastavení a zánik členství

- (1) Členem strany může být občan starší 18 let, který je plně způsobilý k právním úkonům a není členem jiné politické strany nebo politického hnutí.
- (2) K přijetí za člena dochází na základě přihlášky do strany. O přijetí za člena, včetně jeho příslušnosti ke konkrétní místní organizaci, případně regionální organizaci bez místních organizací, či zamítnutí přihlášky rozhodne místní výbor a regionální výbor, při neshodě či nečinnosti krajský výbor či krajské předsednictvo, případně předsednictvo strany. Podrobnosti upravuje směrnice.
- (3) Člen může náležet pouze k jedné místní, případně regionální organizaci bez místních organizací, členství vzniká po rozhodnutí o přijetí za člena dnem zaplacení členského příspěvku.
- (4) Člen může požádat o přestup do jiné místní organizace nebo do regionální organizace bez místních organizací. O tomto přestupu rozhodne výbor organizace, do níž člen přestupuje. V případě neschválení přestupu má žadatel právo podat odvolání ke krajskému výboru do 15 dnů od doručení rozhodnutí.
- (5) Žádost člena o vstup do místní organizace či regionální organizace bez místních organizací po zániku či zrušení jeho původní místní organizace nebo po vzniku první místní organizace v regionální organizaci dosud bez místních organizací, již je členem, se považuje za zvláštní formu přestupu. Pokud příslušný výbor nerozhodne o přestupu ve stanovené lhůtě, je tento přestup považován za schválený. Při neschválení tohoto přestupu je možné odvolání ke krajskému výboru, které staví běh lhůty podle odstavce 6 písm. h).
- (6) Členství ve straně zaniká:
  - a) smrtí nebo prohlášením za mrtvého,
  - b) písemným prohlášením o vystoupení ze strany doručeným příslušné krajské kanceláři,
  - c) zbavením či omezením způsobilosti k právním úkonům,
  - d) vstupem do jiné politické strany nebo hnutí,

- e) přijetím kandidatury na kandidátce jiné volební strany přes nesouhlas výboru příslušného podle úrovně voleb,
  - f) nezaplacením členského příspěvku dle příspěvkového řádu,
  - g) vyloučením,
  - h) není-li člen strany přijat do místní organizace či regionální organizace bez místních organizací do tří měsíců po zániku či zrušení místní organizace, jíž byl původně členem, nebo do tří měsíců od vzniku první místní organizace v regionální organizaci dosud bez místních organizací, jíž je členem.
- (7) Členství ve straně se pozastaví na základě písemné žádosti člena z důvodu neslučitelnosti stranické příslušnosti a funkce nebo zaměstnání, které tento člen přijal nebo hodlá přijmout, nebo z důvodu zahájení trestního stíhání jeho osoby. Zahájení trestního stíhání může být důvodem k pozastavení členství krajským či výkonným výborem při přiměřeném použití čl. 6 odst. 2, 3 a 7.
- (8) O zániku členství ve straně podle odstavce 6 písm. b) až h) musí být dotčený člen písemně vyzooměn.
- (9) Podrobnosti upravuje směrnice o členství ve straně.

Článek 4: Práva člena

Člen strany má právo:

- a) účastnit se jednání sněmu místní organizace, jíž je členem,
- b) volit a být volen delegátem sněmu a do funkcí ve straně,
- c) navrhopvat kandidáty pro volby dle příslušné vnitrostranické normy,
- d) být informován o činnosti strany a o usneseních stranických orgánů týkajících se jeho osoby a činnosti,
- e) předkládat všem stranickým orgánům náměty, stížnosti a připomínky,
- f) vyjádřit se stranickému orgánu, jestliže rozhoduje o jeho činnosti nebo chování.

Článek 5: Povinnosti člena

Člen strany je povinen:

- a) prosazovat cíle strany a podílet se na plnění programu strany,
- b) řídit se stanovami a vnitrostranickými normami, jimiž jsou řády, směrnice, statuty a metodické pokyny, které jsou členům k dispozici v krajských kancelářích,
- c) plnit usnesení a rozhodnutí stranických orgánů,
- d) platit stanovené členské příspěvky podle příspěvkového řádu.

Článek 6: Stranické tresty

- (1) Stranickými tresty jsou napomenutí, zbavení stranické funkce, zbavení způsobilosti vykonávat stranickou funkci a vyloučení ze strany. Trest musí být přiměřený.
- (2) O trestu rozhoduje krajský nebo výkonný výbor. K rozhodnutí o trestu pro člena stranického orgánu krajské či celostátní úrovně je příslušným výhradně výkonný výbor, stejně tak k rozhodnutí o trestu zbavení způsobilosti vykonávat stranickou funkci na krajské či celostátní úrovni.
- (3) Trest zbavení stranické funkce, zbavení způsobilosti vykonávat stranickou funkci a vyloučení ze strany musí schválit většina všech členů krajského nebo výkonného výboru.

- (4) Trest zbavení stranické funkce a zbavení způsobilosti vykonávat stranickou funkci lze udělit i současně. Rozhodnutí o trestu zbavení způsobilosti vykonávat stranickou funkci musí stanovit funkce, kterých se týká, a dobu, po kterou trvá a která může být maximálně tři roky.
- (5) Vyloučení je překážkou opětovného vzniku členství po dobu tří let od konečného rozhodnutí příslušného orgánu, nerozhodne-li jinak předsednictvo strany.
- (6) Udělit trest lze jen pro:
  - a) porušení stanov,
  - b) zanedbávání členských povinností,
  - c) porušení povinností při hospodaření s majetkem strany,
  - d) spáchání úmyslného trestného činu, pro který byl člen pravomocně odsouzen,
  - e) zneužití stranické nebo veřejné funkce,
  - f) jednání, které poškozuje stranu,
  - g) uvedení nepravdivých údajů nebo zamlčení povinných údajů v přihlášce do strany.
- (7) Rozhodnutí o trestu s odůvodněním musí být vydáno písemně a členu doručeno. Proti rozhodnutí se lze do 15 dnů od doručení odvolat k smírčímu výboru. Odvolání nemá odkladný účinek.

Článek 7: Organizační struktura strany

- (1) Celostátní úroveň:
  - a) celostátní sněm,
  - b) výkonný výbor,
  - c) předsednictvo strany,
  - d) smírčí výbor,
  - e) celostátní revizní komise.
- (2) Krajská úroveň:
  - a) krajský sněm,
  - b) krajský výbor,
  - c) krajské předsednictvo,
  - d) krajská revizní komise.
- (3) Regionální úroveň:
  - a) regionální sněm,
  - b) regionální výbor.
- (4) Místní úroveň:
  - a) místní sněm,
  - b) místní výbor.

Článek 8: Jednání orgánů

- (1) Sněmy jsou svolávány výbory či předsedy příslušných organizací. Způsob svolávání ostatních orgánů upravuje jednací řád.
- (2) Pokud není sněm svolán ve stanoveném termínu příslušným výborem, svolá sněm výbor, předsednictvo či předseda nejbližší vyšší úrovně a v případě celostátního sněmu smírčí výbor.
- (3) Orgány strany rozhodují usnesením.
- (4) Orgány strany jsou usnášeníschopné za přítomnosti většiny všech svých členů nebo delegátů, pokud není stanovami upraveno jinak. K přijetí usnesení je třeba souhlasu většiny přítomných členů nebo delegátů, pokud stanovami není upraveno jinak. Vnitrostranická norma může pro některá hlasování stanovit i vyšší kvórum.

- (5) Sněmy všech úrovní jsou usnášeníschopné za přítomnosti třetiny svých členů či delegátů, nejméně však dvou členů nebo delegátů. Je-li přítomna méně než polovina členů či delegátů, nesmí sněm zařazovat nové body programu.
- (6) Pokud se místní, regionální či krajský sněm nesejde v usnášeníschopném počtu členů či delegátů, svolá následný sněm nadřízený výbor. Takto svolaný sněm je usnášeníschopný v jakémkoli počtu členů či delegátů. Je-li přítomna méně než polovina členů či delegátů, nesmí sněm zařazovat nové body programu.
- (7) Jednání orgánů a hlasování v případě střetu zájmů či podjatosti podrobně upravuje jednací řád.
- (8) Orgány strany navrhuji kandidáty do voleb dle příslušné vnitrostranické normy.
- (9) Volby členů orgánů strany probíhají prostřednictvím tajného hlasování. O hlasování aklamací lze rozhodnout dvoutřetinovou většinou přítomných členů nebo delegátů příslušného orgánu. Pokud nejméně třetina členů nebo delegátů orgánu požádá o tajné hlasování o kandidátech pro veřejné volby, proběhne hlasování tajně.
- (10) Za předsednictvo strany jednají navenek samostatně předseda nebo první místopředseda anebo společně místopředseda strany a další člen předsednictva.
- (11) V krajské organizaci, regionální organizaci a místní organizaci jedná za výbor předseda nebo každý z místopředsedů samostatně.
- (12) Předseda strany, první místopředseda a místopředsedové strany, generální sekretář, předseda celostátní revizní komise a předseda smírčího výboru se mohou účastnit s poradním hlasem jednání kteréhokoli orgánu strany. Předseda a místopředsedové krajské organizace a předseda krajské revizní komise se mohou účastnit s poradním hlasem jednání kteréhokoli orgánu v rámci kraje. Předseda a místopředsedové regionální organizace se mohou účastnit s poradním hlasem jednání kteréhokoli orgánu v rámci regionu. Jejich zastupování upravuje jednací řád.

Článek 9: Celostátní sněm

- (1) Celostátní sněm je vrcholným orgánem. Celostátní sněm se koná nejméně jednou za dva roky. Celostátní sněm musí být svolán do 90 dnů na návrh regionálních organizací reprezentujících minimálně 1/3 členské základny.
- (2) Delegáty celostátního sněmu s hlasem rozhodovacím jsou zástupci krajských organizací, kteří jsou voleni na krajských sněmech strany. Členové výkonného výboru z dané krajské organizace ke dni volby delegátů celostátního sněmu se automaticky stávají delegáty tohoto sněmu. Klíč delegátů stanoví výkonný výbor, proti klíči je možné odvolání ke smírčímu výboru; klíč je platný do doby, než výkonný výbor stanoví klíč nový.
- (3) Celostátní sněm volí a odvolává:
  - a) předsedu, prvního místopředsedu a až čtyři místopředsedy strany,
  - b) až devět členů předsednictva strany a patnáct členů výkonného výboru,
  - c) předsedu, čtyři členy a nejméně dva náhradníky celostátní revizní komise a smírčího výboru.
- (4) Celostátní sněm schvaluje program strany, stanovy strany a jejich změny.

Článek 10: Výkonný výbor

- (1) Členy výkonného výboru jsou předsednictvo strany, patnáct členů volených na celostátním sněmu, a dále členové vlády, poslanci a senátoři Parlamentu ČR, poslanci Evropského parlamentu, primátor hl. m. Prahy a hejtmani krajů, pokud jsou členy strany.
- (2) Výkonný výbor zejména:
  - a) schvaluje návrh ročního rozpočtu a výroční finanční zprávu strany,

- b) navrhuje kandidáty pro volby dle příslušné vnitrostranické normy, rozhoduje o kandidátních listinách pro volby do Poslanecké sněmovny, Evropského parlamentu a kandidátech do Senátu a rozhoduje o volebních a povolebních koalicích,
- c) schvaluje řády, směrnice a statuty,
- d) stanoví výši řádných a zvláštních členských příspěvků,
- e) na návrh předsedy nebo prvního místopředsedy jmenuje a odvolává generálního sekretáře,
- f) rozhoduje o ustavení a zrušení regionální organizace a její územní působnosti.

Článek 11: Předsednictvo strany

- (1) Předsednictvo strany je statutárním orgánem strany. K jednání jménem strany v otázkách finančních a k jednání navenek vůči orgánům veřejné moci jsou oprávněny jen osoby uvedené v čl. 8 odst. 10 nebo osoby jimi písemně pověřené. Ustanovení čl. 12 odst. 3 tím není dotčeno.
- (2) Předsednictvo strany se skládá z předsedy strany, prvního místopředsedy, až čtyř místopředsedů, až devíti členů předsednictva strany, a dále z předsedů klubu poslanců a klubu senátorů, vedoucího národní delegace v poslaneckém klubu Evropského parlamentu a předsedy Klubu starostů TOP 09, z.s., pokud jsou členy strany.
- (3) Předsednictvo strany zejména:
  - a) předkládá výkonnému výboru návrh ročního rozpočtu a výroční finanční zprávu,
  - b) předkládá výkonnému výboru ke schválení směrnice, řády a statuty,
  - c) schvaluje metodické pokyny,
  - d) pozastavuje činnost místního či regionálního výboru; kompetence příslušného výboru, který má pozastavenou činnost, přejímá nejbližší vyšší stranický výbor,
  - e) určuje volební zmocněnce strany.

Článek 12: Předseda strany, první místopředseda, generální sekretář a aparát strany

- (1) Předseda strany stojí v čele strany. Svolává předsednictvo strany a výkonný výbor a předsedá jim. V případě, že není obsazena funkce generálního sekretáře, vykonává jeho pravomoci. Předseda strany schvaluje uzavření, změnu či rozvázání pracovního poměru se zaměstnanci či obdobných právních vztahů s třetími osobami. První místopředseda strany zastupuje předsedu strany.
- (2) Na postavení předsedů krajských, regionálních a místních organizací se ustanovení odstavce 2 použije přiměřeně.
- (3) Generální sekretář nesmí vykonávat žádnou další volenou nebo jmenovanou funkci ve straně, ve státní správě a samosprávě. Generální sekretář v rámci pověření předsedou či prvním místopředsedou řídí činnosti aparátu strany, uzavírá a rozvazuje pracovní poměr se zaměstnanci, zajišťuje realizaci usnesení celostátního sněmu, výkonného výboru a předsednictva strany, předkládá předsednictvu strany návrhy vnitrostranických norem a jedná za stranu v majetkových, hospodářských, pracovněprávních či obdobných vztazích.
- (4) Aparát strany se ve své činnosti a vztahu k voleným orgánům strany řídí Organizačním řádem strany.

Článek 13: Krajské organizace a orgány

- (1) Krajské organizace působí v hranicích kraje, resp. hl. m. Prahy.

- (2) Krajský sněm je vrcholným orgánem strany v kraji. Krajský volební sněm se koná nejméně jednou za dva roky. Krajský sněm musí být svolán do 90 dnů, požádají-li o to místní organizace reprezentující minimálně 1/3 členské základny příslušné krajské organizace. Delegáty krajského sněmu s hlasem rozhodovacím jsou zástupci regionálních organizací, kteří jsou voleni na regionálních sněmech strany. Členové krajského výboru z dané regionální organizace ke dni volby delegátů krajského sněmu se automaticky stávají delegáty tohoto sněmu. Každá regionální organizace má právo být zastoupena alespoň jedním delegátem. Klíč delegátů stanoví výkonný výbor, proti klíči je možné odvolání ke smírčímu výboru; klíč je platný do doby, než výkonný výbor stanoví klíč nový.
- (3) Krajský sněm volí a odvolává předsedu a až tři místopředsedy krajské organizace, další členy krajského předsednictva dle odstavce 7 a další členy krajského výboru tak, aby každá regionální organizace měla v krajském výboru alespoň jednoho zástupce; dále volí předsedu, nejméně dva členy a nejméně dva náhradníky krajské revizní komise.
- (4) Krajský sněm volí delegáty a jejich náhradníky na nejbližší následující celostátní sněm.
- (5) Krajský výbor je tvořen předsednictvem krajské organizace, členy volenými krajským sněmem a krajskými zastupiteli, pokud jsou členy strany. Pražský krajský výbor je tvořen předsednictvem pražské krajské organizace, členy volenými pražským krajským sněmem, jedním členem, kterého volí zastupitelé hl. m. Prahy, kteří jsou členové TOP 09, ze svého středu, a primátorem hl. m. Prahy, pokud je členem strany.
- (6) Krajský výbor zejména:
  - a) navrhuje kandidáty do voleb dle příslušné vnitrostranické normy, rozhoduje o kandidátních listinách pro volby do krajských zastupitelstev; Zastupitelstvo hlavního města Prahy je v tomto považováno za krajské,
  - b) navrhuje kandidáty do vyšších stranických funkcí,
  - c) dává souhlas k ustavení nové místní organizace a s předchozím vyjádřením regionálního výboru rozhoduje o zrušení místních organizací v případě jejich jednání v rozporu se zájmy strany nebo pro dlouhodobou nečinnost,
  - d) rozhoduje ve sporech na území kraje; proti jeho rozhodnutím se lze odvolat ke smírčímu výboru.
- (7) Předsednictvo krajské organizace je výkonným orgánem krajské organizace. Skládá se z předsedy, až tří místopředsedů, až devíti členů volených krajským sněmem a předsedy klubu členů zastupitelstva kraje, pokud je členem strany. Předsednictvo pražské krajské organizace se skládá z předsedy, až tří místopředsedů, až jedenácti členů volených pražským krajským sněmem a jednoho člena, kterého volí zastupitelé hl. m. Prahy, kteří jsou členové TOP 09, ze svého středu.

Článek 14: Regionální organizace a orgány

- (1) Regionální organizace plní zároveň funkce místní organizace v regionech, ve kterých nepůsobí žádná místní organizace.
- (2) Regionální sněm je vrcholným orgánem strany v regionu. Regionální volební sněm se koná nejméně jednou za dva roky. Regionální sněm musí být svolán do 60 dnů, požádají-li o to místní organizace reprezentující minimálně 1/3 členské základny příslušné regionální organizace. Delegáty regionálního sněmu s hlasem rozhodovacím jsou zástupci místních organizací, kteří jsou voleni na místních sněmech strany. Členové regionálního výboru z dané místní organizace ke dni volby delegátů regionálního sněmu se automaticky stávají delegáty tohoto sněmu. Každá místní organizace má právo být zastoupena alespoň jedním delegátem. Klíč delegátů stanoví krajský výbor, proti klíči je možné odvolání k výkonnému výboru; klíč je platný do doby, než krajský výbor stanoví klíč nový.
- (3) Regionální sněm volí a odvolává předsedu a až dva místopředsedy regionální organizace a další členy regionálního výboru až do maximálního počtu 15.
- (4) Regionální sněm volí delegáty a jejich náhradníky na nejbližší následující krajský sněm.

- (5) Regionální výbor je výkonný orgán strany v regionu. Regionální výbor zejména:
- navrhuje kandidáty do voleb dle příslušné vnitrostranické normy,
  - rozhoduje o kandidátních listinách pro volby do zastupitelstev obcí, kde nepůsobí místní organizace, a o kandidátních listinách pro volby do městských zastupitelstev územně členěných statutárních měst, kde působí více místních organizací.

Článek 15: Místní organizace a orgány

- Místní organizace je základní organizační jednotka strany. Může být založena v obcích, městských obvodech nebo městských částech, ve kterých o založení požádají nejméně tři členové strany. Místní organizace může působit i na území více obcí za podmínky příslušnosti v rámci jedné regionální organizace. Z místní organizace působící na území více obcí, městských obvodů nebo městských částí se mohou postupně vyčleňovat další místní organizace.
- Místní organizace vzniká rozhodnutím ustavujícího místního sněmu konaného na základě předchozího souhlasu příslušného krajského výboru. Místní organizace zanikne, poklesne-li počet jejích členů pod tři nebo pokud nemá déle než šest měsíců usnášeníschopný výbor dle čl. 17 odst. 2. Místní organizace může též zaniknout rozhodnutím krajského výboru na návrh místního sněmu.
- Místní sněm je nejvyšším orgánem místní organizace. Místní volební sněm se koná nejméně jednou za dva roky. Místní sněm musí být svolán do 30 dnů, požádá-li o to nejméně 1/3 členů místní organizace.
- Místní sněm volí a odvolává předsedu a místopředsedu místní organizace a až 5 členů místního výboru; v místních organizacích, kde nejsou podmínky pro vytvoření místního výboru, volí a odvolává pouze předsedu a místopředsedu, kteří plní úlohu místního výboru.
- Místní sněm volí a odvolává delegáty a jejich náhradníky na nejbližší následující regionální sněm.
- Místní výbor je výkonným orgánem místní organizace. Místní výbor zejména navrhuje kandidáty pro volby dle příslušné vnitrostranické normy, rozhoduje o kandidátních listinách pro volby do zastupitelstva obce.

Článek 16: Revizní komise a smírčí výbor

- Strana zřizuje celostátní revizní komisi a krajské revizní komise, které kontrolují finanční, hospodářskou a správní činnost strany.
- Předsedové a členové revizních komisí nesmějí vykonávat na stejné organizační úrovni žádnou další funkci ve straně ani nesmějí být zaměstnanci strany nebo v obdobném smluvním vztahu.
- Strana zřizuje smírčí výbor. Předseda musí mít ukončené právnické vzdělání. Smírčí výbor zejména:
  - rozhoduje ve sporech mezi členy a orgány, jakož i ve sporech mezi členy navzájem a orgány navzájem na krajské a celostátní úrovni a o odvolání proti rozhodnutí o stranickém trestu a o pozastavení členství,
  - je odvolacím orgánem strany a jeho rozhodnutí je konečné,
  - podává závazný výklad stanov,
  - rozhoduje o souladu vnitrostranických norem se stanovami strany.
- Předseda a členové smírčího výboru nesmějí být zaměstnanci strany nebo v obdobném smluvním vztahu ani členy výkonného výboru.

Článek 17: Funkce, funkční období funkcionářů a kooptace

- Stranickými funkcionáři jsou: předseda a místopředseda organizace, člen předsednictva, člen výboru, předseda a člen revizní komise na příslušných úrovních stranických orgánů a předseda a člen smírčího výboru.

- (2) Funkční období stranických funkcionářů je dvouleté a končí novou volbou. Pokud poklesne počet sněmem volených včetně orgánem kooptovaných členů výboru či předsednictva pod polovinu počtu stanoveného sněmem, je orgán neusnášeníschopný. Pokud je místní výbor tvořen dle čl. 15 odst. 4 jen předsedou a místopředsedou, je neusnášeníschopný při zániku funkce jednoho z nich. Pokud poklesne počet členů revizní komise pod dva, je revizní komise neusnášeníschopná. Stranická funkce zaniká při pozastavení členství, nebo pokud je neslučitelná s nově přijatou stranickou či veřejnou funkcí. Pokud člen přestoupí z jedné organizace do jiné, všechny jeho stranické funkce v původní organizaci zanikají.
- (3) Kooptovat lze nejvýše jednu pětinu sněmem zvolených členů výboru. Uvolněné funkce předsedy, místopředsedy a členů předsednictva může výbor doplnit volbou z vlastního středu. Uvolněnou funkci předsedy revizní komise může komise doplnit volbou z vlastního středu. Podrobnosti upravuje jednací řád, v případě celostátní revizní komise a smírčího výboru jejich statuty.

Článek 18: Vztahy mezi orgány

- (1) Usnesení vyššího stranického orgánu jsou závazná pro stranické orgány jemu podřízené a musí jimi být plněna. Vyšší stranické orgány mohou rozhodnout o svolání orgánů nižších.
- (2) Vyšší stranický orgán je v odůvodněných případech na stanovenou dobu oprávněn převzít kompetence nižšího orgánu. Takovou výjimku musí pro regionální výbor schválit krajský výbor, pro krajský výbor předsednictvo strany a pro předsednictvo strany výkonný výbor. Pokud se stane orgán neusnášeníschopným dle čl. 17 odst. 2, přechází na nadřízený orgán jeho kompetence automaticky. Nadřízený orgán je v takovém případě povinen neodkladně vyhlásit nominace a svolat sněm organizace, jejíhož orgánu kompetence převzal.

Článek 19: Zásady hospodaření

Strana je právnickou osobou. Za své závazky odpovídá celým svým majetkem. Strana hospodaří na základě schváleného ročního rozpočtu. Výbory všech úrovní předkládají sněmům zprávy o hospodaření. Podrobnosti upravuje směrnice o hospodaření.

Článek 20: Nutné změny stanov

Výkonný výbor může změnit stanovky strany. Změna musí být schválena dvoutřetinovou většinou všech členů výkonného výboru strany a smírčím výborem. Tato změna podléhá dodatečnému schválení nejbližším celostátním sněmem.

Článek 21: Zrušení strany

- (1) Strana se může zrušit vlastním rozhodnutím, a to dobrovolným rozpuštěním, sloučením s jinou stranou nebo hnutím, nebo přeměnou na občanské sdružení. Strana může být zrušena i jinak, stanoví-li tak zákon.
- (2) Nepřejde-li majetek zrušené strany na právního nástupce nebo na stát, nabídne likvidátor majetkový zůstatek nadaci nebo nadačnímu fondu, jejichž účelem je podpora mimořádně talentovaných studentů.